

Sygn. akt I PZ 4/12

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gersdorf

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa J. S.
przeciwko Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego w S.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 czerwca 2012 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 21 października 2011 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 października 2011 r., Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych odrzucił skargę kasacyjną powoda J. S. od wyroku tego Sądu z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie przeciwko Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego w S. o przywrócenie do pracy. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Okręgowy podniósł, że skarga kasacyjna nie została należycie opłacona pomimo uprzedniego wezwania powoda do usunięcia tego braku pisma procesowego.

Na postanowienie Sądu Okręgowego powód wniósł do Sądu Najwyższego zażalenie, w którym zarzucił obrazę art. 23¹ i art. 398⁶ § 2 k.p.c. oraz art. 35 ust. 1, art. 101 ust. 1, art. 107 ust. 1 i 2 oraz art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.). W uzasadnieniu zażalenia powód w szczególności podniósł, że "gdyby dochodził swoim roszczeniem nie przywrócenia do pracy - tylko odszkodowania - to wartość przedmiotu sporu stanowiłaby podana kwota pieniężna (art. 19 § 1 k.p.c.), a nie abstrakcyjna i nieracjonalnie wpływająca na wysokość kosztów sądowych suma wynagrodzenia za pracę za okres jednego roku". Zdaniem powoda, Sąd Okręgowy odrzucając skargę kasacyjną pozbawił go prawa do sądu w sytuacji, gdy powód nie jest w stanie uiścić opłaty stosunkowej w kwocie 3.590 zł bez uszczerbku dla utrzymania siebie i swojej rodziny, zaś w momencie wnoszenia powództwa nie był w stanie przewidzieć, że sytuacja procesowa zmusi go do poddania przedmiotowej sprawy kontroli Sądu Najwyższego. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne, bowiem Sąd drugiej instancji postąpił zgodnie ze wskazanymi przepisami procesowymi, odrzucając skargę kasacyjną powoda z uwagi na jej nieopłacenie (po stosownym wezwaniu) opłatą sądową w wymaganej wysokości. Nie ma wątpliwości, że spośród dwóch alternatywnie przysługujących roszczeń przewidzianych w art. 45 § 1 k.p., powód wybrał majątkowe roszczenie niepieniężne o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne (o przywrócenie do pracy), a nie o zapłatę odszkodowania (roszczenie pieniężne). W takiej sytuacji wartość przedmiotu sporu (a w konsekwencji również wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji i skardze kasacyjnej) wyznaczał art. 23¹ k.p.c., a nie kwota pieniężna podana w pozwie (art. 19 § 1 k.p.c.). W myśl art. 23¹ k.p.c., w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące rozwiązania stosunku pracy wartość przedmiotu sporu stanowi - przy umowach na czas nieokreślony - suma wynagrodzenia za okres jednego roku. Skoro ustalona w ten sposób wartość

przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego (powołana przez samego powoda w skardze) wynosiła 72.400 zł, to skarga kasacyjna, zgodnie z art. 35 ust. 1 zdanie drugie ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, podlegała opłacie stosunkowej (5% wartości przedmiotu zaskarżenia). Skarżący przy wnoszeniu skargi kasacyjnej uiścił opłatę w kwocie 30 zł, jednocześnie składając wniosek o zwolnienie go z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych ponad tę kwotę. Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2011 r. oddalił ten wniosek i następnie wezwał pełnomocnika powoda do uiszczenia brakującej części opłaty sądowej (w kwocie 3.590 zł) pod rygorem odrzucenia skargi kasacyjnej. Powód nie uiścił opłaty, o którą został wezwany i złożył kolejny wniosek o częściowe zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych (tym razem ponad kwotę 50 złotych). Sąd Okręgowy odrzucił ponownie złożony wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych i w konsekwencji odrzucił skargę kasacyjną powoda.

Przedstawione w zażaleniu argumenty, że skala spoczywającego na powodzie obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od skargi kasacyjnej, jest niesłusznie zróżnicowana w zależności od rodzaju dochodzonego roszczenia, nie mogą odnieść skutku z uwagi na jednoznaczne brzmienie art. 23¹ k.p.c., zwłaszcza że to powód dokonuje wyboru roszczenia przysługującego na podstawie art. 45 § 1 k.p.

Jeżeli chodzi o podnoszony w zażaleniu brak możliwości opłacenia przez powoda skargi kasacyjnej ze względu na jego sytuację majątkową, to było to przedmiotem rozpoznania Sądu przy ocenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Sąd Najwyższy nie może tej kwestii rozważać, gdyż postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 11 sierpnia 2011 r. oddalające wniosek powoda o częściowe zwolnienie od kosztów sądowych jest niezaskarżalne a w rozpoznawanym zażaleniu powód nie zamieścił wniosku zgłoszonego w trybie art. 380 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2005 r., II CZ 57/05, LEX nr 603858 oraz z dnia 7 listopada 2006 r., I CZ 53/06, LEX nr 846607).

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy oddalił zażalenie powoda na mocy art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.